

Rovdata
Postboks 5685 Sluppen
7485 Trondheim

Saksbehandler: Petter Wabakken
Telefon: +47 97044518
Deres ref:
Vår ref: 17/02289
Dato: 20.03.2019

ULV I NORGE PR. 20. MARS 2019 FORELØPIGE KONKLUSJONER FOR VINTEREN 2018-2019

RAPPORT 3

Bakgrunnen for denne foreløpige statusrapporten om ulv i Norge er pågående og mangeårige felles svensk-norske bestandsregistreringer av ulv i vinterhalvåret. Resultatene er foreløpige og gir et sammendrag over det som til nå er dokumentert og kartlagt om ulvens status i Norge vinteren 2018-2019. Disse foreløpige resultatene bygger på systematiske sporinger av ulv på snø på norsk side gjennomført av Statens naturoppsyn (SNO) og Høgskolen i Innlandet, DNA-analyser ved Rovdata av innsamlet genetisk materiale og mer tilfeldige meldinger om ulv som er kvalitetssikret og kan skilles fra andre ulver på annen måte, alt innlagt i Miljødirektoratets Rovbase. I seks revir der det fantes radiomerkede ulver ble det også benyttet informasjon fra disse. Ulveregistreringene er en del av Det nasjonale overvåkingsprogrammet for store rovdyr i Norge. Denne foreløpige rapporten bygger på alt tilgjengelig materiale om ulv som er lagt inn og tilgjengelig i Rovbasen fra perioden 1. oktober 2018 – 20. mars 2019.

Mer detaljer om bakgrunn og metodikk som brukes i registreringene av ulv finnes i den offisielle sluttrapporten fra forrige vinter: Wabakken m.fl. 2018: Bestandsovervåking av ulv vinteren 2017-18. Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia, 1-2018. Rovdata, Viltskadecenter og Høgskolen i Innlandet. 54 s. Denne og andre årlig utgitte statusrapporter fra perioden 1998-2017 er tilgjengelige på hjemmesidene til Rovdata (<http://www.rovdata.no>), Høgskolen i Innlandet (www.inn.no), Det Skandinaviske Ulvforskningsprosjektet - SKANDULV (<http://www.slu.se/skandulv>) og Viltskadecenter (SLU) (<http://www.slu.se/viltskadecenter>). Når det gjelder metoder og kriterier som blir brukt i registreringene henvises det til felles svensk-norske instruksjoner ved Rovdata (<http://www.rovdata.no/Instrukser.aspx>). En ny endelig statusrapport for ulv i Norge og Skandinavia vinteren 2018-2019 er sammen med svenske faglige samarbeidspartnere planlagt ferdigstilt til 1. juni 2019.

Tabell 1. Ulv foreløpig dokumentert i Norge pr 20. mars vinteren 2018-2019 med helnorsk tilhold (64-66), med tilhold på begge sider av riksgrensen (23-24), eller med usikker grensestatus (12).

REVIR/ område	Revir nr	LAND	FYLKE/LÄN	Sosial status 2018-19	Kull i 2018	Foreløpig ant. ulver
Deisjøen	1	N	Hedmark	Familiegruppe	Ja	7 ¹
Letjenna	2	N	Hedmark	Familiegruppe	Ja	7-8
Kynna	3	N	Hedmark	Familiegruppe	Ja	12*
Mangen	4	N	Akershus/Hedmark	Familiegruppe	Ja	3-4
Østmarka	5	N	Akershus	Familiegruppe	Ja	6
Hobøl	6	N	Østfold	Familiegruppe	Nei?	4
Juvberget	7	N/S	Hedmark/Värmland	Familiegruppe	Ja**	5 ²
Flisdalen	8	N/S	Hedmark/Värmland	Familiegruppe	Ja	3
Sotsjøen	9	N/S?	Akers/Hedm/Värm?	Familiegruppe	Ja	6
Rømskog	10	N/S?	Østfold/Värmland?	Familiegruppe	Ja	5
Osdalen	11	N	Hedmark	Revirmark. par	Nei	2 ³
Opphus	12	N	Hedmark	Revirmark. par	Nei	2 ⁴
Slettås	13	N	Hedmark	Revirmark. par	Nei?	2 ⁵
Minnesund	14	N	Akershus	Revirmark. par?	Nei	2 ⁶
Gråsmark	15	N	Hedmark	Revirmark. par	Nei?	2
Aurskog	16	N	Akershus	Revirmark. par	?	2
Varåa	17	N/S	Hedmark/Värmland	Revirmark. par	Nei?	2
Bograngen	18	S/N	Värmland/Hedmark	Revirmark. par	Ja***	2
Skuggghøyden	19	S/N	Värmland/Hedmark	Revirmark. par	?	2
Magnor	20	S/N	Värmland/Hedmark	Revirmark. par	Nei?	2
Søndre Boksjø	21	N/S	Østfold/V Götaland	Revirmark. Par?	Nei	2
Kockohonka		N/S	Hedmark/Värmland	Stasjonær	Nei?	2
Brännan		N/S	Østfold/Värmland	Stasjonær	Ja	2-3
Karasjok		N	Finnmark	Ikke stasjonær	Nei	1 ⁷
Karasjok		N	Finnmark	Ikke stasjonær	Nei	1 ⁸
Pasvik		N	Finnmark	Ikke stasjonær	Nei	1
Lierne		N	Trøndelag	Ikke stasjonær	Nei	1
Gauldalen		N	Trøndelag	Stasjonær?	Nei	1 ⁹
Gammeldalen		N	Hedmark	Stasjonær	Nei	1 ¹⁰
Engerdal		N	Hedmark	Ikke stasjonær?	Nei	1
Rena NV		N	Hedmark	Ikke stasjonær	Nei	1
Fjaler		N	Sogn og Fjordane	Ikke stasjonær	Nei	1
Flisa Ø		N	Hedmark	Ikke stasjonær	Nei	1
Kymmen?		S/N	Värmland/Hedmark	Stasjonær	Nei	1 ¹¹
Nordmarka		N	Buskerud	Stasjonær	Nei	1 ¹²
Krødsherad-Flesberg		N	Buskerud	Ikke stasjonær	Nei	1 ¹³
Aurskog Ø		N	Akershus	Ikke stasjonær	Nei	1
Boksjø		N/S?	Østfold/V Götaland?	Stasjonær?	Nei?	1
Totalt (inkl 17 døde)						99-102

* Kynnaflokket besto opprinnelig av 14 individer, men et eldre tisperavkom har dannet par med hannen i Flisdalen, og et eldre hannavkom ser ut til å være ny hann i Deisjøen.

** Tre uker gamle valper påvist av SKANDULV i mai, men ingen av disse er påvist i overvåkingsperioden 1.10-20.3.

*** Nytt par i reviret. Valpekull i 2018, men hannen med to valper slo seg sammen med tisper i Juvberget.

1. Hannulv avlivet ved lisensjakt i Rendalen kommune 12.3.2019 og tisper avlivet ved lisensjakt i Stor-Elvdal kommune 20.3.2019. Begge er vurdert av SNO til å kunne være valper fra Deisjøereviret.

2. Hannen i paret funnet død i Sverige 26.11.2018. Ny hann påvist i desember 2018.

3. Tisper og hannulv avlivet ved lisensjakt i Rendalen kommune 16.12.2018.

4. Tisper og hannulv avlivet ved lisensjakt i Stor-Elvdal kommune 31.10.2018.

5. Paret avlivet ved lisensjakt i Trysil kommune 1.1.2019.

6. Hannulv avlivet i Eidsvoll 7.10.2018 og tisper avlivet i Stange kommune 3.1.2019. Begge ved lisensjakt.

7. Hannulv avlivet ved skadefelling i Karasjok kommune 28.10.2018.

8. Hannulv avlivet ved skadefelling i Karasjok kommune 29.11.2018.

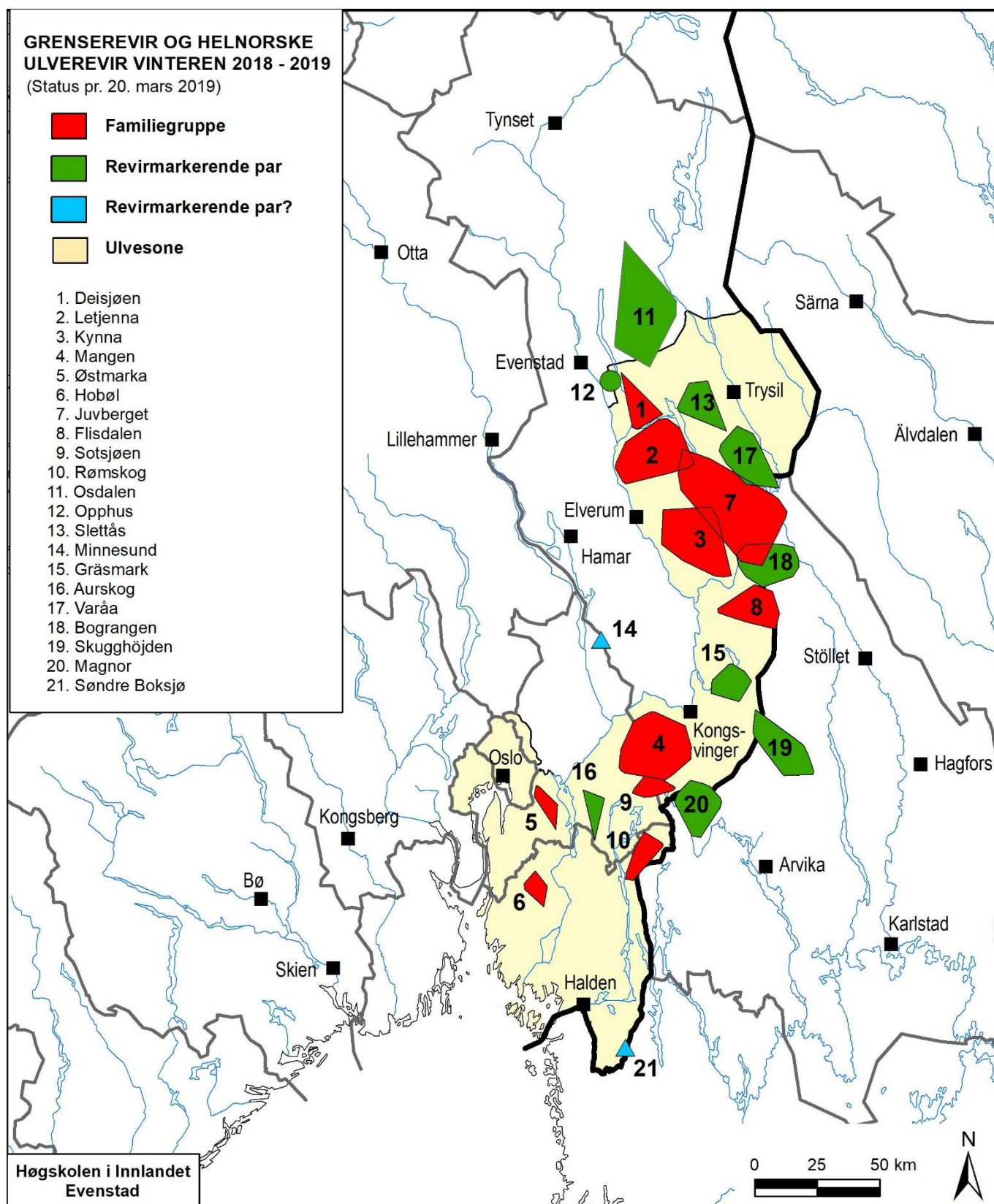
9. Hannulv avlivet ved lisensjakt i Melhus kommune 19.1.2019.

10. Tisper avlivet ved lisensjakt i Tynset kommune 1.11.2018

11. Sporet enslig i Norge først på vinteren. Senere sannsynlig i par med Kockohonkahannen Sverige (Kymmen).

12. Tisper avlivet ved lisensjakt i Ringerike kommune 6.10.2018.

13. Hannulv avlivet ved lisensjakt i Flesberg kommune 9.3.2019.

Figur 1. Utbredelse av helnorske og svensk-norske ulverevir som foreløpig er kartlagt pr. 20. mars vinteren 2018-2019. De oppgitte revirgrenser er *minimumsgrenser*. Symboler angir revir med utilstrekkelig informasjon om revirgrenser.

Antall og utbredelse

Så langt i vintersesongen 2018-2019 er det for perioden 1. oktober 2018 - 20. mars 2019 dokumentert totalt 99-102 ulver i Norge eller på begge sider av riksgrensen mot Sverige (Tabell 1). Når de 17 ulvene som er kjent døde i samme periode blir trukket fra, er det foreløpig registrert 82-85 ulver her til lands i vinter, hvorav 48-50 ulver med helnorsk tilhold (Tabell 1, Figur 1).

Når det gjelder utbredelsen av ulv i Norge er den konsentrert til fylkene med ulvesone i Sørøst-Norge, dvs. Hedmark, Akershus, Oslo og Østfold. Kun åtte ulver er påvist i Norge utenfor disse fylkene i undersøkelsesperioden, hvorav fem er skutt i samme periode (Tabell 1). De tre resterende utenfor ulvesonefylkene er påvist i Sogn og Fjordane, desember 2018), Finnmark (Pasvik, desember 2018 og januar 2019) og Trøndelag (Lierne, januar 2019).

Valpekull av ulv i 2018

Så langt i vinter er det for 2018 dokumentert fem sikre valpekull i helnorske revir, tre valpekull i grenserevir med tilhold på begge sider av riksgrensen og to valpekull der det foreløpig er uklart om revirgrensene strekker seg på tvers av riksgrensen, alle ti valpekull med tilknytning til norsk ulvesone (Tabell 1, Figur 1). De to sistnevnte valpekullene gjaldt Sotsjøreviret og Rømskogreviret. Disse to ulverevirene er hittil i vinter kun påvist på norsk side av riksgrensen og har det til felles at foreldredyrene fra begge revir ble påvist revirmarkerende på svensk side av riksgrensen forrige vinter (2017-2018). I tillegg er det i begge revir nå i vinter registrert revirhevdende foreldredyr på norsk side kun 1,5 - 2 km fra riksgrensen mot Sverige. Det er derfor sannsynlig at begge kan være felles svensk-norske grenserevir. Endelige avklaringer og konklusjoner på disse spørsmål vil skje i nært samarbeid med svenske kollegaer gjennom videre sporing og kartlegging av ulv på snø med oppfølgende DNA-analyser i begge land i mars, med supplerende kartlegging av revirgrenser i april.

I tillegg til de ti ynglingene som foreløpig er dokumentert i vinter, påviste SKANDULV valpekull i mai 2018 i grensereviret Juvberget, men hvor ingen av valpene så langt er påvist i overvåkingsperioden (1. oktober-20. mars).

De foreløpig fem sikre valpekullene i helnorske revir har alle hatt fullstendig tilhold innenfor den norske ulvesonen, i revirene 1, 2, 3, 4, og 5 (Figur 1).

Meld fra om ulv eller ulvespor!

Det gjenstår fortsatt noe av vinterens sporingssesong for kartlegging av ulv i Norge. Alle meldinger om spor eller observasjoner av ulv mottas med takk. Dette gjelder særlig der det er mistanke om at ulv kan ha ynglet i 2018, og spesielt langs svenskegrensen i ulvesonen. Ulvespor og andre observasjoner eller funn kan meldes til Statens naturoppsyn (SNO) eller Høgskolen i Innlandet på Evenstad.

Med vennlig hilsen

Petter Wabakken
Prosjektleder
Høgskolen i Innlandet
Fakultet for Anvendt økologi,
Landbruksfag og Bioteknologi
Evenstad, 2480 Koppang
Telefon: (+47) 97044518
E-mail: petter.wabakken@inn.no

Erling Maartmann
Feltkoordinator
Høgskolen i Innlandet
Fakultet for Anvendt økologi,
Landbruksfag og Bioteknologi
Evenstad, 2480 Koppang
Telefon: (+47) 48112070
E-mail: erling.maartmann@inn.no